

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Hieronymi explanationes in Ioel, Michaeam - Cod. Aug.
perg. 226**

[S.l.], [9. Jahrh.]

Hieronymus: tractatus super Iohannem prophetam

[urn:nbn:de:bsz:31-58259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-58259)

IN NOMINE DOMINI NRI IHV XPI

INCIPIT TRACTATUS SCI HIERONI

MI PRBI SVPER IOHANNIS PROPHETI CO
INCIPIT PROLOGVS

Triennium circiter fluxit postquam quinque
prophetas interpretatus. Micheam. Naum. Abacuc.
Iosafoniam. Aggeum. & alio opere detentus. non
potui implere quod coeperam; Scripsi enim librum
de illustribus uiris. & aduersum Iouinianum duo
uolumina. Apologeticum quoque. & de optimo
genere interpretandi; ad Pamachium & ad nepoti-
anum. uel de nepotiano duos libros. & alia que
numerare longum est; Igitur tanto post tempore
quasi quodam post luminio. a uona interpretandi su-
mens principium; Obsecro ut qui tipus est saluato-
ris. & tribus diebus & noctibus in uentre coxi mo-
ratus. prefigurauit dñi resurrectionem. nobis quoque
feruorem pristinum tribuat. ut sciamus ad nos sp̄s me-
reamur. aduentum. Si enim ionas interpretatur
columba. columba autem refertur ad sp̄m scm̄.
nos quoque columbam & aduentum ad nos inter-
pretemur columbe; scio ueteres ecclesiasticos
tam grecos quam latinos. super hoc libro multa

dixisse: & tantis questionibus non tam aperius
se quam obscurasse sententias; Ut ipsa inter-
pretatio eorum opus habeat interpretatione;
Et multo incertior lector recedat quam fuerat
antequam legeret; Nec hoc dico quomagnis
ingeniis de thraham & alior mea laude suggil-
lem sed quo commentatoris officium sit: utque
obscurasunt breuiter aperte que delucidat;
Et non tam dissertitudinem ostendat suam qua
sensum eius quem ponit edisserat; Querimus
igitur ionas propheta ex cepto uolumine suo
& euangelus hoc est dñi deo testimonio ubi
alibi inscripturis scis lectus sit & nisi fallor
in regum uolumine deo ita scriptum est; Anno
quinto decimo amasiae filii iuas regis iuda reg-
nauit hie ro boam filius iuas regis isrlt in samaria
quadraginta annis & uno: fecit que malum co-
ram dño & non recessit ab uniuersis peccatis
hie ro boam filii nabath qui peccare fecit isrlt;
Ipse conuertit finis isrlt in samaria ab introitu
emath usque ad mare solitudinis iuxta uer-
bum dñi di israehl quod locutus est in manu
serui sui ionae filii amathi prophete qui fuit de
gath que est in ofer. Tradunt autē hebrei hunc
esse filium uidue saaph enge que helias pphē

ta: mortuum suscitauit matre postea dicente
 ad eum. Nunc cognoui quia uir di estu. & uerbum
 di in ordo est ueritatis; Et ob hanc causam. & iam
 ipsum puerum sic uocatum; Amathi enim in nra
 lingua ueritatem sonat; Et ex eo quod uerum he
 lias locutus est. ille qui suscitatur est filius ee di
 citur ueritatis; Porro g&h in secundo sapphorim
 miliario que hodie appellatur diocesarea eunti
 bus tiberiadem. haud grandis e uinculus ubi &
 sepulcrum eius ostenditur; Quamquam alii iuxta
 diospolim. id e liddam. eum & natum & conditum
 uelint; Non intellegentes hoc quod additur. of
 fer. ad distinctionem aliarum g&h. urbium p tine
 re. que iuxta heleuthero polim siue diospolim ho
 dieq; monstrantur; Liber quoq; tobi licet non habe
 atur in canone. tamen quia surpatur ab ecclesiasti
 tis uiris. tale quid memorat dicente tobi ad filium
 suu; fili ecce senui & in eo sum ut reuertar de uita
 mea. tolle filios tuos & uade in media; Fili; scio
 eni que locutus e ionas pph&ea de nino uel quo sub
 uertitur; Et reuera quantum ad historias tam he
 breas quam grecas p tinc; Et maxime herodotum
 legimus nino uen regnante apud hebreos iostia
 a craxape. rege medorum fuisse subuersam; Ex
 quo intellegimus primo tempore ad ione p dicatione

acta paenitentia nune uitas ueniã consecutor; Pea
uero In pristinis uitis pseuerantes. di In se prouocasse
sentiam; Traduntq; hebrei. osee. & amos. & esaiam.
acionã huiusdem pphãsse temporibus; Hoc quantum
ad hystoria p̄tinet fundamenta. Ceterũ non igno
ramus. Chromati papa uenerabilis sudoris esse. uel
maxime totum prophetã referre ad intellegentiã
saluatoris. quod fugerit. quod dormierit. quod p̄
cipitatus In mare sit. quod susceptus a coelo. quod diec
tus in litus. penitentia predicari. quod contristatus
ad salutem urbis In minime cucurbitẽ sit delec
tatur umbraculo quod rephensus ad dõ. cur maiore
curam habuerit haerbe uirentis & ex templo ari
de. quod tante hominũ multitudinis. & cetera
que in ipso uolumine explanare nitentur; Et
tamã ut totum prophãe sensum breui p̄fatiratione
conphendam. nullus melior t̄p̄isui interpres
erit. quam ipse qui inspirauit prophãas & future
ueritatis In seruis suis lineas antesignauit; Lo
quitur ergo ad iudeos suis sermonibus Incredulos.
& xp̄m di filium nescientes; Viri nune uite sur
gent In iudicio cum generatione ista. & condẽ
nabunt eã quia paenitentia egerunt In predi
catione ionae. & ecce plusquam nona hic. Con
demnabuntur generatio iudeorum credente

mundo & nuneue agente paenitentiam. israhel in
 credulus erit. Illi habent libros. nos librorum
 dñm. Illi tenent prophēas. nos intelligentiam
 prophēarum; Illi occidit littera. Nos uiuificat
 sp̄s; Apud illos barabbas latro dimittitur. Nobis
 xp̄s dī filius soluitur.

Et factum est uerbum dñi ad ionam filium amathi
 dicens. Surge & uade in nineuen ciuitatem
 magnam. & predica in ea quia ascendit malitia
 eius coram me. Lxx. Excepto eo quod dixerunt
 ascendit clamor malitiae eius ad me. cetera simi
 liter transtulerunt; In condemnatione israhelis
 ionas ad gentes mittitur. quod nuneue agente pae
 nitentiam. Illi in malitia perseuerent; Porro
 quod ait; Ascendit malitia eius coram me. siue cla
 mor malitiae eius ad me; hoc ipsum est. quod in
 genesi dicitur. Clamor sodomae & gomorrae
 multiplicatus est; Et ad cain. uox sanguinis fra
 tris tui clamat ad me de terra; Iuxta thropolo
 giam uero dñs n̄r ionas. hoc est columba siue do
 lens; Utrumque enim interpretatur; Uel quia
 sp̄s sc̄s in specie columbae descendit & mansit
 in eo; Uel quia nostris doluit ipse uulneribus.

& fleuit super hierusalem. & luore eius sanati sumus; Vere filius ueritatis; Dñs quippe ueritas est; Mittitur ad nineuen pulchram. Id est mundum. quoniam nihil pulchrius oculis carnis aspicimus. Unde & apud grecos. ab ornatu nomen accepit κοσμος; Consummatisq; operibus singulis deo dicitur. & uisus dñs qui bonum; Ad nineuen inquam ciuitate magnam. ut quia isrlt audire contempsit. totus gentium mundus exaudiat; Et hoc propterea. quia ascenderit malicia eius coram dño; Cum enim dñs quasi quandam pulcherrimam domum seruituro sibi homini extruxerit deprauatus est homo propria uoluntate. & aperita diligenter ad positum est cor eius ad malum; Posuit que in celum ossuū & extructa turre superbie. meretur ad se descendente filium dñi. ut per paenitentiae ruinam conscendat ad caelum. qui per tumorem superbiae

hēbuer̄
ss
ss
Et surrexit Ionas ut fuger̄ in tarsis (non potuit) a facie dñi. Lxx similiter. scit propheta scō sibi spū suggerente quod in paenitentia gentiū. ruina sit iudeorum; Idcirco amator patriae suae. Non tam saluti inuidet nineue. quam non uult perire populum suum. Alioquin legerat moysen rogantem dixisse pro eo; Si dimittis eis peccatum. dimitte; Si in autem non dimittis.

& me dele delibro tuo quem scripsisti; Et ad preces
 illius seruatum eē israhel & moysen delibro non fuis-
 se deletum; Quin potius dñm occasionem accepit
 se perferuum; ut ceteris conseruis illius parceret;
 Dum enim dicit. Dimitt me. ostendit posse rēmeri;
 Tale quid & apostolus loquitur; O tabam anathema
 eē prostratibus meis quisunt israhelite secundum,
 Non quo ipse perire desideret. cui uiuere xp̄s est
 & mori lucrum. sed magis meretur uitam. dum sal-
 uare uult ceteros; Propter ea uident ionas conpro-
 phetas suos mitti ad ues perditas domus israhel.
 ut ad paenitentiam populum prouocarent. balam
 quoq; diuinum de salute israhelici populi prophe-
 tasse. dolens solum electum quem mitteretur
 ad assyrios inimicos israhel. & ad ciuitatem in hostiū
 maximam. ubi dolatria. ubi ignorantia dī; et
 quod his maius est. timebat. nec per occasionem
 predicationis suae illis conuersis ad paenitentiam;
 israhel relinqueretur paenitus; Nouerat enim eo-
 dem spū quo illi gentium preconium credebatur.
 quod quando nationes credidissent. tunc periret
 domus israhel; & quod aliquando futurum erat.
 hoc ne in suo tempore fieret uerebatur; Vnde
 imitatus eam ionas & recedens a facie dī fugere
 uoluit in tharsis; Quod iosephus interpretatur

tharsum ciliciae ciuitatem; Primatantum
littera commutata; Quantum uero In paralippo
menonis libro Intellegi datur. quidam locus in
die sic uocatur; Porro hebrei. tharsis. mare dici
generaliter autumant; secundum illud In spū
uehementi confringens naues tarsis. idē maris;
& in esaiā ululate naues tharsis; Super quo. ante
annos plurimos In epistola quadam ad marcellā
dixisse mememini; Non igitur propheta ad cer
tum fugere locum cupiebat. sed mare ingrediens
quocumq; pergere festinabat; Et magis hoc con
uenit fugituo & timido. non locum fuge otiose
eligere. sed primum occasionem arripere nauigan
di; hoc quoque possumus dicere quia notum tantū
putabat in iudea dñm. & in isrl. magnum nomē eius;
Postquam illum sensit In fluctibus. confitebitur
& dicit; Hebreus ego sum. & dñm caeli ego timeo.
qui fecit mare & aridam; Si autē ipse fecit mare &
aridam. cur aridam derelinquis; Arbitraris te
conditorem. maris. In ma posse uitare. simulque
instruitur p salutem; Conuersationem que nau
tarum & sic tantā multitudinem nineue si
mili posse saluari confessione; De dño autem sal
uatore nō possumus dicere. quod dimiserit domū
& patriam suā; Et taci sumpta carne. quodam modo

de celestibus fugerit uenerit que Intharsis; hoc est
 in mare istius seti. Secundum quod alibi dicitur;
 Hoc mare magnum & spatiosum. ibi reptalia quorum
 non est numerus; Animalia pusilla cum magnis. ibi
 naues pertransibunt; Draco iste quem formasti ad
 inludendum ei; Idcirco enim dicebat. & in passione
 transeat a me calix iste; Ne populo conclamante
 crucifige. crucifige talem. Nos non habemus regem
 nisi caesarem; Plentudo gentium subintrat & fran-
 gerentur famuluae. pro quibus oleastri uirgulta
 succrescerent; Tanteque pietatis fuit & amoris in
 populum. pro electione patrum. & re promissione
 ad abraham ut in cruce diceret & posset. patrem ignosce
 illis quod enim faciunt nesciunt. Vel certe quomodo
 tharsis interpretatur contemplatio gaudii. ueniens
 ad iopen propheta. que & ipsa speciosam sonat. Ire
 festinat ad gaudium. & qui & is beatitudine profu-
 ens totum se tradere theoriae; Melius est arbitrans
 pulchritudine & uarietate scientiae perfrui.
 quam propter occasionem salutis gentium coeratarum.
 perire populum. de quo Christus in carne generandus
 sit; & descendit in iopen. & inuenit nauem euntem
 in tharsis. & dedit nauulum eius. & descendit in
 eam ut iret cum eis in tharsis a facie domini.
 Lxx. Descendit iopen inuenit nauem euntem

hebr

ss

ss

ss

ss

In tharsis. deditque nauulum suum & ascendit in
eam. ut nauigaret cum eis in tharsis. a facie dñi;
Iopen portunum iudae eē. & in regnorum &
in para lippomenon libris legimus. ad quem
hiram rex tyri ligna delibano ratibus trans
ferebat. que huerusalem terreno tanere p
ueherentur; Hic locus est in quo usque ho
die saxa monstrantur in litore. In quibus an
dro medare ligata. per sei quondam sit libera
ta presidio. Sicut eruditus lector hystoriam
sed & iuxta regionis naturam. de montanis & ar
duis ad iopen & campestra ueniens propheta.
recte dicitur descendisse & inuenisse nauem
funem soluente in litore. & ingredientiem
mare. deditque nauulum eius siue mercedem
nauis. Id est subiectionis eius iuxta hebraicū.
siue nauulum prose. ut Lxx. transtulerunt; Et
uel descendit in eam. ut proprie continetur; In he
braico. hīret. enim descendit dicitur. ut fugitiuus.
sollitate latebras quereret; Uel ascendit ut scrip
tum est in editione uulgata. ut quocumque nauis
pgeret perueniret; Et uasis sese putans si uideam
relinqueret; Sed & dñs n̄r in extremo iudae litore.
quod quia in iudea erat appellabatur pulcherri
mum. non uult tollere panem filiorum. & dare

eum canibus; Sed quia uenerat ad ueritas do-
 mus isrl; Dat uectoribus precium; ut qui primum
 suum saluare uult populum. salu& accolat maris;
 & inter turbines ac tempestates. id est passionē suā
 crucisque conuictum submersos inferno. salu&
 eos. quos quasi in nauis dormiens neglegebat; Pru-
 dens rogandus est. lector. noneundem ordinem.
 tropologiae quem hystoriae querere; Nam & a
 postolus; Agar & sarra ad duo testamenta refert.
 & tamen non omnia que in hystoria illa narrant.
 tropoloice interpretari possumus; Et ad effesios. De
 adam & eua. disputans ait; Propter hoc relin-
 qu& homo patrem & matrem suam. & ad herebit
 uxorisue. & erunt duo in carne una; Sacramen-
 tum hoc magnum est. ego autem dico in xpō
 & in ecclesia. Numquid totum principium gene-
 seos & fabricam mundi & hominum conditionem.
 ad xp̄m & ad ecclesiā referre possumus. quia hoc
 testimonio sic abusus ē. apostolus facit; hoc enī qd
 scriptum est; Ideo relinquet homo patrem suum;
 Resiamus ad xp̄m. ut dicamus eum patrem in cae-
 lis reliquisse dñm. ut gentium ungeretur ecclesiae;
 hoc quod sequitur. matrem suā. quam possumus
 inter p̄cari. nisi forte dicamus reliquisse eum.
 caelestem hierusalem que ē mater scōrum.

& cetera multo his difficiliora; Illud & sicem. quod ab
eodem apostolo scribitur; Bibebant enim de spiritali
consequenti eor p̄tra. p̄tra autem erat xp̄s; Nequa
quam nos astat. ut omnem ex ocl̄i librum referamus ad
xp̄m; Quid enim possumus dicere quod hec p̄tra amo
i se percussit. Non semel sed bis quod aque fluxerit
& torrentes repl̄isunt. num uniuersam loci eius
h̄storiam p̄ hanc occasionem cogimus sub legis alligo
riae & non potius unus quisque locus secundum histo
riae diuersitatem. diuersam intelligentiam recipit
spiritalem; Igitur sicut haec testimonia suas inter
pretationes habent. & nec precedentia nec consequen
tia eandem allegoriam desiderant. sic & ionas prophe
ta. Nos absque periculo interpretantis totus referri ad
dm̄ poterit; Nec ex eo quod in euangelio dicitur;
Generatio pessima & adultera signum querit. & sig
num non dabitur ei. Nisi signum lonḡ proph̄e; Sicut
enim fuit ionas in ventre coeli tribus diebus & tri
bus noctibus; Reliqua & iam que in proph̄a deger
tasunt. eodem ordine referuntur ad xp̄m; Certe
ubicumque. Absque discrimine hoc fieri potest.
Nos quoque facere nitemur;

Dñs autem misit uentum magnum in mare.
& facta est tempestas magna in mari. & nauis
periclitabatur conteri. Lxx. et dñs suscitauit

spm̄ In mari . & facta est tempestas magna In mari . &
 nauis periclitabatur conteri; Potest fuga prophete
 & ad hominis referri . In commune personam; Quidā
 precepta contempnens . recessit a facie eius . & se mundo
 tradidit . Ubi post ea malorum tempestate . & totius
 mundi contra se se uente naufragio . compulsus est
 sentire dñi . & reuerti ad eum quem fugerat; Unde
 intellegimus & uicem ea que sibi homines estimant salu
 taria . dō nolente uerti in perniciem; Et non solum
 nos prodesse auxilium; his quibus prebetur . sed & ip
 sos qui prebent pariter conteri; Sicut legimus uic
 tam ab assirius aegyptum . quia optulabatur israheli
 contra dñi uoluntatem; Periclitatur nauis . que pe
 reditatem susceperat; Uento mari concitantur .
 In tranquillitate tempestas oritur . Nihil dō aduer
 set sante securum est; Et timuerunt nauis . & clamaue
 runt ad dñm suum . & miserunt uasa que erant in na
 ui In mare . ut alleuarer ab eis; Lxx . Et timue
 runt qui nauigabant . & clamauerunt unusquisque
 ad dñm suum . & iactum fecerunt uasorum nauis In
 mare . ut alleuarer nauis; Arbitrantur nauem
 solito onere praegruari . & non intellegunt totum
 potius esse . fugam prophete; Timent nauis claman
 unusquisque ad dñm suum ignorantes ueritatem;
 Non ignorant prouidentiam . & sub errore .

religionis. eē sciunt aliquid uenerandum; Proiciunt onera in mare. ut magnitudinē fluctuum claris leuior transiliat; At contra israhel Nec bonis nec malis Intellegit dñm. & plangente xpō. populus siccos oculos habet; Et ionas descendit ad interiora nauis. & dormiebat sopore graui. Lxx. Ionas autē descendit in uentrem nauis. & dormiebat & stertebat; Quantum ad historiam prophete mensisecura describitur. Non tempestate. Non periculis conturbatur eundem. & in tranquillo & imminente naufragio animum gerens; Denique alii clamant ad eos suos. uasa proiciunt. Nititur unusquisque quod potest. iste tam qui & uisus est & securus; Animi que tranquilli. ut & nauis interiora descendens. somno placido perfruatur; Sed & hoc diu potest. conscius erat fuge & peccati. quod dñi precepta negligenter. & temperantem ignorantibus. & uisus contra se seruire cernebat; Ideo descendit ad interiora nauis. & tristis abscondit; Ne quasi dī uindices fluctus. aduersum se uideret & intumescere; Quod autem dormit. non securitatis est sed meroris; Nam & apostolos legimus in dñi passione pre tristitia magnitudine somno fuisse depressos; Sin autem inter pretaur in ty po. somnus prophete & grauis simus sopor. hominem significat erroris sopore torpentem; Cui non sufficerat fugisse

hēb uer

ss

ss

a facie dī. Nisi quadam uecordia mens illius obruta
 ignorare & iracundia dī. & quasi securus dormire &
 & profundissimum somnum rauca. nare sonare &
 Et accessit ad eum gubernator & dixit ei; Quid tu
 deprimis sopore. surge & inuoca dñm tuum. si forte
 cogit dī de nobis. & non pereamus. Lxx. Et accessit
 ad eum propheta & dixit ei; Quid tu deprimis
 sopore. surge inuoca dñm tuum. si quomodo nos saluos
 faciet dī. & non pereamus; Naturale est. unum
 que inque in suo periculo de alio plus sperare; Vnde
 gubernator siue preta. qui uectores timidos conso
 lari debuerat. cernens discriminis magnitudinem
 excitat dormientem. & arguit inprouide securi
 tatis; Commonsq; ut ipse quoque prouirili portione
 deprecetur dñm suum; Ut cuius erat commune pe
 riculum. communis eet oratio; Porto iuxta tropo
 logicem. plures sunt qui cum iona nauigantes. &
 habentes proprios deos. ad contem plationē gau
 dii irrefestinant; Sed postquam ionas sorte dep
 hensus fuerit. & morte illius mundi sed data tē
 pestas. marique tranquillitas reddita. tunc unus
 adorabitur dī. & immolabuntur uictime spirita
 les. quas utique iuxta litteram. In medus fluc
 tibus non habebant; Et dixit uir ad collegam suū;
 Venite & mittamus sortes. & sciamus quare hoc

§§ malum sit nobis; Et miserunt sortes. & cecidit sort
§§ super ioham; Lxx. Et dixit unus quisque ad prox
§§ imum suum; Venite mittamus sortes. & cognosca
mus propter quem malicia hec est super nos; Ho
uerant naturam maris. & tanto tempore nauigantes.
sciebant tempestatum uentorumque rationes; Et
utique si soltos & quos aliquando experti fuerant.
fluctus uiderent consurgere. Numquam sorte
auctorem naufragii quererent; Et per rem incer
tam. certum cuperent euitare discrimen; Nec fa
stidiam debemus sub hoc exemplo sortibus credere.
uel illud de actibus apostolorum huic testimonio
copulare. ubi sorte in apostolatum mathias. eligi
tur. cum prouilegia singulorum. Non possint
legem facere communem; Sicut enim in condē
nationem balaham asina loquitur; & pharao & na
bucodonosor. In iudicium sui somniis futura cog
noscunt. & tamen dñm non intellegunt reuelan
tem. Caiphas quoque proph&at ignorans. quod
expedit & unum perire procunctis. ita & hic fugi
tiuus sorte deprehenditur. Non uiribus sortium.
& maxime sortibus & hincorum. sed uoluntate ei.
qui sortes regebat incertas; Quod autē dicitur.
& cognoscamus propter quem malitia hec est su
p nos; hic malitiam pro adflictione & calamitate

accipere debemus. secundum illud; Sufficit di ei
malicia sua; & in amor propheta; sicut malicia in ciui
tate quam dñs non fecerit; & in esai. ego dñs qui
facio pacem & creo mala; In alio loco malitia contra
ria uirtuti intellegitur; Iuxta quod in hoc eodem
propheta supra legimus; Ascendit clamor malitiae
eius ad me; Et dixerunt ad eum; Indica nobis cuius cau
sa malum istud sit nobis; Quod est opustuum. que terra
tua & quouadis & uel ex quo populo estu. Lxx. Et dix
erunt ad eum; Adnuntia nobis quod est opustuum. & uin
de uenis. & de qua regione & ex quo populo estu; Quem
sors indicauerat. cogunt uoce propria confiteri. cur
tanta tempestas sit uel quare contra eos di ira deseruat.
Indica inquit nobis. cuius causa malum istud sit;
Quid operis agas. de qua terra. de quo populo proficis ca
ris. quo abire festinas; Et notanda breuitas. quam ad
mirari in uirgilio solebamus; Inuenis que causa sub
egit ignotas tentare uias. quotenditis inquit qui ge
nus. unde domo pacem ne hunc fertis ueritatis anar
ma. Interrogatur persona. regio. iter. ciuitas. ut
his cognoscatur & causa discriminis; Et dixit hebre
us ego sum. & dñm dñm caeli ego timeo. qui fecit mare
& aridam; Lxx. similiter; Non dixit iudeus ego
sum. Quod scitur. x. tribuum. ad uabur populo no
men inposuit. sed hebreus sum. hoc ē. העברי.
transitor; sicut abraham quid dicere poterat. ad uena
sum ego. & peregrinus sicut omnes patres mei; De quo

hebreus

ss

ss

ss

In alio spalmo scribitur; Transierunt de gente ingentē.
 & de regno ad populum alterum. Moyses transeam inquit.
 & uidebo uisionem hanc magnam; Et dñm dñm caeli ego
 timeo; Non deos quos inuocatis. & qui saluare non possunt.
 sed dñm caeli. qui mare fecit & aridam; Mare In quo fu-
 gio. Aridam de qua fugio; Et eleganter ad distinctionē
 maris non terra. sed arida nuncupatur; Et in breui
 uniuersitatis ostenditur factor. qui & caeli dñs est.
 & terrae & maris; Queritur autem quomodo uere
 dicere conprobetur; Dum dñm caeli ego timeo. cum
 eius precepta non faciat. Nisi forte respondeamus.
 quod & peccatores timeant dñm. seruatorum quae
 non diligere sed timere; Quamquam in hoc loco
 timor pro occulto possit intellegi. iuxta sensum eorum
 qui audiebant & adhuc ignorabant dñm; Et timuerunt
 uiri timore magno. & dixerunt ad eum; Quid
 hoc fecisti; Cognouerunt enim uiri. quod a facie
 dñi fugerent. qui a indicauerat eis; Lxx. Et ti-
 muerunt uiri timore magno. & dixerunt ad eum;
 Quid hoc fecisti; Cognouerunt enim uiri quod
 a facie dñi fugerent. eo quod in iudicasset eis; His
 storiae ordo preposterus est. quia enim poterat
 dici nulla causa timoris. ex eo fuit quod eis confes-
 sus est dicens; Hebreus ego sum. & dñm dñm cae-
 li ego timeo. qui fecit mare & aridam; Statim
 subnectitur; Quod idcirco timuerunt. quia in-
 dicauerat eis sed dñm conspectum fugere. & eius

hebreus

ss

ss

ss

ss

ss

ss

non fecisse precepta; Denique causantur & dicunt,
 quid hoc fecisti? Idest sitimes dñm. cur fugis? si
 tante potentiae predicar quem colis. quomodo
 te putas eum posse euadere. Timent autem ti-
 more magno. quod intellegunt sem̄. & scē uirum
 gentis; De iopen quippe soluente funem hebre-
 gentis noluerunt priuilegium. & tamen fugitiuū
 caeleste non possunt; Magnus est qui fugit. sed
 maior ille qui querit; Non audent tradere caelare
 non possunt. reprehendunt culpam. timorem confi-
 tentur. rogant ut ipse remedium sit quia auctor
 peccati fuerat; Vel certe quod dicunt; Quid hoc
 fecisti nobis? Non increpant. sed interrogant uo-
 lentes causam fuge nosse; Serui ad nō. filii apa-
 tre. hominis ad dō; Quid est inquit tantum
 misterium ut terra deseratur. expetantur maria.
 Relinquatur patria. loca ad petantur aliena; hōbuer
 Et dixerunt ad eum; Quid faciemus tibi. & cessabit ss
 mare a nobis; Quia mare ibat & intumescebat ss
 Lxx. Et dixerunt ad eum; Quid faciemus tibi ss
 & quiescat mare a nobis; Quia mare ibat & suscitabat ss
 magis fluctus. Propterea dicis uentos. mare
 surgit. contatos. exposuisti causam morbi.
 Indica sanitatis; Ex eo quod contranos surgit
 mare. intellegis iram esse susceptionis tuae;
 Si culpa est quod suscepimus. quid facere pos-
 sumus. ne dñs irascatur; Quid faciemus tibi.

hoc est interficiemuste; Sed cultores dñi seruabimus.
sed dñi fugis nostrum est prebere manus; Qui fieri iu
beas. tuum est imperare. quo facto quiescat mare;
Quod nunc creatoris iram. suo timore testatur;
Statimque hystoricus causam iungit istius modi
questionis. mare dicens. ibat & tumescebat; Ibat ut
iussu fuerat. ibat in uindictam dñi sui. ibat persequens
fugitiuum propheta; Intumescebat autem per singu
la momenta temporum. & quasi nauis morantibus
in maiores fluctus suscitabatur. ut ostenderet ultio
nem creatoris sedi ferre non posse; Et dixit ad eos
bet uer
auobis; Scio enim quod propter me tempestas gran
dis est super uos; Lxx. et dixit ionas ad eos; tol
lite me & mittite me in mare. & quiescat mare
auobis. Ego enim noui quod propter me fluctus
magni contra uos sunt; Contra me tempestas
detonat. me querit. naufragium uobis minatur.
ut me prendat; Ne prendat. ut mea morte ui
uatis; Scio inquit quia propter me tempestas
haec grandis est. Non ignoro in meam penam ele
menta turbari. mundi esse confusionem; Mihi iras
ci. in uos seruire naufragium. fluctus ipsi impe
rant uobis. ut me mittatis in mare; Si ergo sen
sero tempestatem. uos recuperabitis tranquilli
tatem; Et anim aduertenda pariter fugitiui
nostri magna nimitas; Non terti uer satur

Non dicit simulat non negat; sed qui confessus fuerat
 de fuga poenam libenter assumit; Sed cupiens pe-
 rire ne propter se & ceteri pereant; & a peccato fugge
 aliene quoque delictum addatur necis; hoc quan-
 tum ad historiam ceterum non ignoramus flan-
 tes uentos quibus in euangelio ut quiescerent dñs
 imperauit; Et pereditantem nauiculam in qua dor-
 miebat ionas & intumescens mare quod increpatur
 tace & obmutescere; Referre ad dñm saluantem &
 pereditantem ecclesiam; Uel apostolos suscitantem
 qui eum desinentes in passione quodam modo in flue-
 tus precipitantes; Iste ionas dicit. Scio quia prop-
 me tempestas grandis est super uos. quia uident me
 uobiscum eunti uenti in tharsis; Hoc est ad contē-
 plationem gaudi nauigare. ut uos mecum pducā
 ad gaudium; Ut ubi ego sum & pater. ibi & uos sitis;
 Idcirco se uiunt. Idcirco mundus qui in malo ligno
 positus est fremit; Ideo elementa turbantur.
 me cupit deuorare mors. & ut uos pariter occidat;
 Et non intellegit. quia uelut in amo escam capta.
 ut mea morte moriatur; Tollite me & mittite me
 in mare; Non est enim nr̄m mortē arripere.
 sed in latam ab alio libenter excipere; Vnde &
 in persecutionibus. Non licet propria manu perire.
 absque eo ubi castitas periclitatur. sed percipienti
 collum prebere; sic inquit placate uentos. sic in
 maria labamina fundite; Tempestas que prop-

me sicut contra uos. memoriente sedabitur; Et remigabant uiri. ut reuertentur ad aridam. & non ualebant; quia mare ibat. & intumescibat super eos.
Lxx. et conabantur uiri ut reuertentur ad terram. & non poterant; Quia mare ibat & insurgibat magis contra eos; Protulerat contra se sententiam propheta. Sed illi cultorem dñi audientes. manus iniecere non audebant. propter ea nitebantur reuerti ad aridam. & effugere discrimen. ne sanguinem fuderent; magis uolentes perire. quam perdere; O rerum quanta conmutatio. populus qui seruierat dño dicit; Crucifige. crucifige talem. istis imperatur ut occidant. mare fuerit. tempestas uibet. & proprium periculum negligentes de aliena salute solliciti sunt; Quam obrem. & lxx. ita pebiaz onto. Inquiunt; Idest uim cupiebant facere. & naturam rerum uincere. Ne uolarent propheta dñi; Quod autem dicit; Remigabant uiri ut reuertentur ad aridam; Putabant absque sacramento eius qui passurus erat posse nauem de periculo liberari. cum ionae submersio nauis fuerit releuatio; Et clamauerunt ad dñm & dixerunt; Quaesumus dñe ne pereamus in anima uiri istius. & ne des sup nos sanguinem innocentem. quia tu dñe sicut uoluisti fecisti; Lxx. et clamauerunt ad dñm & dixerunt; Nequaquam dñe. ne pereamus propter animam uiri huius. & non des

hebuer

ss
ss
ss
ss

super nos sanguinem iustum. Tu enim
 dñe sicut uoluisti fecisti; Grandis uectorum fi-
 des. periclitantur ipsi. & pro alterius anima
 deprecantur; Sciunt enim peiorem mortem
 peccati eē quam uitae; Et neder Inquiunt super
 nos sanguinem innocentem; Contestantur dñm.
 ut quodcumq; facturū sunt non sibi reputetur; Et
 quodam modo dicunt; Nolumus interficere p-
 phetam tuum; Sed iram tuam. & ipse confessus ē.
 & tempes loquitur. quia tu dñe sicut uoluisti fe-
 cisti; uoluntastua expletur per manus nrās;
 Nonne nobis uidetur nauarum uox pilati esse
 confessio. qui lauat manus suas & dicit. mundus
 ego sum a sanguine huius. Nolumus xpm pe-
 rire gentes. Innocentem sanguinem protes-
 tantur. & iudei dicunt. sanguis eius super nos
 & super filios nrōs. Etideo si leuauerint manus
 non exaudientur. quia plenesunt sanguine;
 Quia tu dñe sicut uoluisti fecisti. quod nos susci-
 pimur; Quod turbo consurgit. quod uenti se-
 uium. quod mare suscitatur. influctus. quod
 proditur sorte fugit uisus. quod indicat quod
 fieri debeat tuae est dñe uoluntatis. tu enim
 sicut uoluisti fecisti; Unde & saluator dicit
 In psalmo; Dñe ut facerem uoluntatem tuam
 uolui; Et tulerunt ionam & miserunt in
 mare. & stetit mare a feruore suo. Lxx.

Et tulerunt ionam & miserunt in
" mare. & stetit mare de commotione sua. Non
" dixit. arripuerunt. Non aut inuaserunt. sed
tulerunt; Quasi cum obsequio & honore portan-
tes. miserunt in mare; Non te pugnantem sed
prebentes manus ipsius uolantati; & stetit
mare. quia inuenerat quem querebat; Vult
si quis presequatur fugitiuum. & concesso pergat
gradu. postquam fuerit consecutus. desistit cur-
rere. & stat accens & quem adprehendit; Ita & ma-
re quod abrente iona. irascebatur. in uisceribus
suis desideratum tenens. gaudet & confouet. &
ex gaudio tranquillitas redit; Si consideremus
ante passionem xpi errores mundi. & diuersorum
dignitatum flatum contrarios. & nauiculam.
totumque humanum genus. idest creaturam
dni periclitantem. & post passionem eius
tranquillitatem fidei & orbis pacem. & securam
omnia & conseruationem addm. & uidebimus.
quomodo post precipitationem stetit ionae
in mare a feruore suo; & timuerunt uiri timo-
re magno dnm. & immolauerunt hostias
do. & uota uouerunt; Lxx. similiter.
Nate dnr passionem timentes. clama-
uerunt ad deos suos. post passionem eius
dnm timent; Idest uenerantur & colunt.
& non timent simpliciter ut in principio

legimus. sed timore magno. iuxta illud quod dicitur.
 & ex tota anima & ex toto corde & tota mente sua;
 & immolauerunt hostias; quas certe iuxta litem
 ram in medijs fluctibus non habebant. sed quia
 sacrificium dō spī contribulatus est; & in alio loco
 dicitur; Immola dō sacrificium laudis. & redde
 altissimo uotatua; Et ut sum; & redimus tibi ui
 tulos labiorum nostrum; Idcirco in mari immo
 lant hostias. & alias sponte promittunt.
 uota facientes senumquam ab eo quem colere
 coeperant recessuros. Timuerunt enim ti
 more magno. quia ex tranquillitate maris
 & tempestatis fuga. uera prophæe uerba cer
 nebant; Ionas in mari fugitiuus. naufragus
 mortuus. saluat naculam fluctuantem; sal
 uat & hincos induersas prius sententias mun
 di errore iactatos; & osee & amos esaias. & io
 hel qui eodem tempore prophæabant. populū
 in uidea non queunt emendare; Ex quo osten
 ditur. sedari non posse naufragium nisi mor
 te fugitiui. & preparauit dñs piscem gran
 dem ut deglutir & ionam. Lxx. & precepit
 dñs coelo magno. & deuorauit ionam; Mor
 ti & inferno precepit dñs ut prophæam susci
 piat. quem auidis faucibus preda mputans

quantum in deuotione lata est. tantum lux
in uocatu; Tunc que complexum est illud quod le-
gimus. Inosee; Et mors tua omors. et morsus
tuus Inferne; In hebraico autem piscem grande
legimus. Pro quo LXX Interpretes. & dñi in euange-
lio. coxum uocant. remissam breuius explican-
tes; In hebraico enim dicitur; דאג גדול. quod
interpretatur. piscis grandis haud dubium quin
coxum significat; & anim aduertendum. qd
ubi putabatur Interitus. ibi custodia sit. Porro.
quod ait. Preparauit uel ab initio cum condide-
rit. de quo & in psalmo scribitur; Draco iste que
formasti ad inludendum ei; Vel certe iuxta na-
uam dicit uenire. ut precipitem ionam in sui
os recipere sinus. & pro morte preberet habita-
culum; Ut qui in nauis senserat iratum dñm. pro-
pitium in morte sentiret; & erat ionas inuen-
tre piscis tribus diebus & tribus noctibus; LXX.
& erat ionas in uentre coxi tribus diebus & tri-
bus noctibus. huic loci mysterium in euangelio
dñs exponit. & superfluum est uel id ipsum uel
aliud dicere; hoc ipsum querimus quomodo
tres dies & tres noctes fecerit in corde terrae;
Quidam ita packeyinn. quando sole fugiente
ab ora sexta usque ad ora nonam; Nox suc-
cessit diei in duas dies & noctes diuidunt

& adponentes sabbatum tres dies & tres noctes aestimant
 supputandas; Nos uero κυνεκδοξικος totum intelle-
 gamus. ut ex eo quod ἐν τριημέριον mortuus est unā
 diem supputemus. & noctem & sabbata alteram. Ter-
 tiam uero noctem quae diei dominicae mancipatur.
 referamus ad exordium diei alterius; Nam & in gene-
 si. nox non procedens diei est. sed sequentis id est princi-
 pium futuri. non finis preteriti; hoc ut intellegi possit
 dicam simplicius; finge aliquem hora nona egressum
 esse de mansione. & alterius diei hora tertia ad mansione
 alteram puenisse; Si dixerit biduum fecisse iter. non
 statim reprehendatur mendaciter. quia ille qui ambulauit
 non omnes horas utriusque diei. sed quandam partem
 itinere consumpserat. Certum mihi me uideatur haec
 interpretatio; Si quis autem ista non receperit & meliori
 sensu potest loci huius exponere sacramentum. illius
 magis sequenda sententia est; Oravit ionas ad dnm
 dnm de utero piscis & dixit; Lxx. similiter tantum or-
 dine commutata. Si ionas refertur ad dnm. & ex eo
 quod tribus diebus & tribus noctibus. In utero coeli fuit.
 passionem inducat saluatoris. Debet & oratio illius
 tripus esse orationis dominicae; Nec ignoro quosdam
 fore quibus incredibile uideatur tribus diebus & tribus
 noctibus in utero coeli. In quo naufragia degegebant.
 hominem potuisse seruari. Qui utiq; aut fideles
 erunt. aut infideles; Si infideles multo credere
 maiora cogentur. quomodo tres pueri. in camino

hcb

ss

ss

aestuantis incendi; Intantum inlesi fuerint ut ne uesti-
menta quidem eorum odor ignis attingeret; Quomodo
recesserit mare & ad instar murorum; hic inde rigidū
steterit ut preberet uiam populo transeunti. Quomodo
humana ratione aucta fame; Leonum rabies predam
suam timens aspexerit. nec tetigerit. & multa huius
cacoonodi; Sin autem infideles erunt. legant xv. li-
bros nasōnis NEIANO POCAN. & omnem grecam latinā
que hystoriam; Ibi que cernent uel daphnen in lautum.
uel phōntas sorores in populos arbores fuisse conuersas.
quomodo iuppiter eorum sublimissimus deussit muta-
tus incognitum. In auro fluxerit. In thesauro sapuerit.
& cetera In quibus ipsa turpitudine fabularum diuinita-
tis. denegat scitatem. illis credunt & dicunt. dōcuncta
possibilia. & cum turpibus credant potentia quedi uni-
uersa defendant. eandem uirtutem non tribuunt & ho-
nestis; Quod autem scriptum est; Et orauit ionas ad
dnm dñsuum. de uero piscis & dixit; Intellegimus
eum postquam in uero coeli. seorpionem eē senserit.
non desperasse de dñi misericordia. & totum ad obsecu-
rationem eē conuersum; Dñs enī quid dixerat de uero
cum ipso sum in tribulatione. & cum inuocauerint
me dicam adsum. adfuit ei & dicere potest. qui
a ex auditus est. in tribulatione dilatasti mihi; Cla-
maui de tribulatione mea ad dñm. & exaudiuit me
de uentre inferni; Clamaui & exaudiuit uocem meā.
Lxx. Similiter. hoc tantum modo commutato

hebuer-

ss

ss

de ventre inferi clamoris mei. Nondixit. clamo.
 sed clamaui. Nec de futuro precatur. sed de preterito gra-
 tias ait; Indicans nobis quod ex eo tempore quo prece-
 pitatus in mare. uidisset coxi. & tantam corporis
 molem. & inuicem rictum apertose ore sorbore.
 dñi recordatus sit. & clamauerit. uel aquis cedentib.
 & clamore inueniente locum uel toto cordis affectu.
 secundum illud quod apostolus dicit; Clamantes
 in cordibus nr̄is abba pater; & clamauerit ei quis solus
 noluit corda hominum; & loquitur ad moysen; Quid
 clamas ad me. cum utique nihil ante hanc uocem
 clamasse moysen scriptura commemorat; hoc est
 illud quod & in primo gradu in psalmo legimus;
 Ad dñm cum tribulaberis clamaui & exaudiuit me;
 Ventrem autem inferi. alui coxi intellegamus.
 que tante fuit magnitudinis. ut instar inferi obtine-
 rat; Sed melius ad personam xpi refertur potest. qđ
 sub nomine dauid canit in psalmo; Non derelin-
 que animam meam in inferno. nec dabis sem tuum
 uidere corruptionem; Qui fuit in inferno. ui-
 uens inter mortuos liber; Et proiecisti me in
 profundum cordis maris. & flumina me circumderunt.
 Lxx. proiecisti me in profundum cordis maris;
 & flumina me circumderunt; Quantum ad
 sonam ionae non est difficilis interpretatio
 quod coxi clausus aluo. In profundissimo &
 in medio maris fuerit fluminibus que ualla

tus sit; Quantum ad dñm saluatorem sexagesimum
octauum spalmi sumamus exemplum. In quo loquitur.
Infixus sum in limbo profundi & non est substantia
Veni in profundum maris. & tempestas demersit
me; De quo & in alio spalmo dicitur; Tu autem ab
ieicisti & disspexisti distulisti xpm tuum; subuertisti
testamentum seruitui. contaminasti in terra scuaru
eius; Destruxisti omnes macherias eius; & reliqua.
Ad comparationem caelestis beatitudinis & eius loci;
De quo scriptum est. In pace sca locus eius; O minister
rena habitatio plena est fluctibus. plena tempesta
tibus; Porto cor maris. significatur infernus. pro
quo in euangelio legimus in corde terrae; Quomo
do autem cor animalis in medio est. ita & infernus
in medio terre esse phibetur; Vel certe iuxta. ANA
IUREN. In corde maris. In medijs temptationibus ee.
se memorat; & tamen cum in ter amaras aquas fue
rit. & temptatus sit. iuxta omnia absque peccato
non sensit amaras aquas; sed flumine circum datus
est; De quo & in alio loco legimus; fluminis impetus
laxificat ciuitatem di; Alus bibentibus salos fluc
tus. ego in medijs temptationibus; dulcissima
fluenta sorbebam; Nec impium tibi ee. unde dicitur;
si nunc dñs dicat. proiecisti me in profundum;
qui loquitur in spalmo; Quo quem tu percussis
ti. ipsi persecuti sunt; secundum illud. quod
ex persona patris in zacharia ponitur; per

uatiam pastorem. & ues dis pgentur; Omnes gur
gustui. & fluctui super me transierunt. Lxx.

heb

Omnes eleuatione stuae. & fluctu stui super me transfer.

ss

Quod sup ionam tumentes fluctus maris transier.

ss

& tonuerti seu tempestas: Nulli dubium est; Que

ss

rimus ergo quomodo omnes eleuationes & gurgues.

ss

& fluctus di super saluatorem transierunt; Temp

tatio est uita hominum sup terram; siue ut hebreo

habetur. milicia; quia hic militamus. ut alibi co

ronemur; Nullus que est hominum. qui cunctas sus

stinere que a temptationes. absque eo qui temptatus e

in omnibus. iuxta nam similitudinem absque pec

cato; Unde & ad corinthios dicitur; temptatio.

uos non adprehendit nisi humana; fidelis autem di

qui non dimittet uos temptari supra id quod potestis.

sed faciet cum temptatione & exitum ut possitis sus

tinere; Et quo omnes persecutiones. & uniuersa quae

accedunt absque di non incongruum. uoluntate;

Idcirco di gurgues dicuntur. & fluctus. qui non ob

presserunt ihm. sed transierunt peum minantes.

tantum naufragium. Non inferentes; Uniuersa

ergo persecutiones. & turbines quibus uexabatur ge

nus humanum. & cuncte naciculae frangebantur.

super meum detonare caput. Ego sustinui tempes

hebue

tates. fragi turbines sequentes. ut ceteri securius

ss

naugarent. Ego dixi abiectus sum a conspectu

ss

oculorum tuorum; Lxx. Ego dixi abiectus sum

ss

ex oculis tuis; Antequam clamarem de tribulatione
mea & exaudires me. qui formam serui acceperam.
fragilitatem quoque illius imitatus dixi. Abiectus
sum a conspectu oculorum tuorum; Quando eras
tecum. & in lumine profuebar. & in tuo lumine
ego eram lumen. Non dicebam abiectus sum; post
quam ueni in profundum maris. & hominis carne
circum datus sum. humanus imitor affectus. & dico.
Abiectus sum a conspectu oculorum tuorum; hoc
quasi homo locutus sum. ceterum quasi deus. & is
quicum essem in forma tua. Non rapina arbitratus
sum equalem me esse tui. uolens ad te uenire. hu
manum genus ut ubi ego sum & tu. ibi sint & omnes
qui in me & in te crediderunt. dico. Verum tamen
rursum uidebo templum sanctum tuum; Pro quo LXX.
stans tulerunt; putas ne addam. ut uideam tem
plum sanctum tuum. Hoc quod in greco dicitur. *appa*.
& habet uulgata editio putas interpretari potest;
Igitur ut sit quasi propositionis & adsumptionis con
firmationis que sillogistica extrema conclusio.
Non ex ambiguitate incerto. sed ex fiducia compro
bantur. pro quo nos interpretati sumus; Verum
tamen rursum uidebo templum sanctum tuum. se
cundum illud quod ex persona eius in alio spal
mo dicitur. *Domine dilexi decorem domus tue*
& locum tabernaculi gloriae tuae; Et euan
gelicam lectionem in qua scriptum est; *Pater*

glorificame apud te. gloria quam habui prius quā
 mundus fieret; Et respondit de caelo pater. & glo
 rificauit & glorificabo; Vel certe quia legitur. pat
 in me. & ego in patre; Sicut templum patris fili
 us est; Ita templum filii pater; Ipse enim dicit;
 Ego de patre exiui & ueni; Et uerbum erat
 apud dñm. & dñs erat uerbum; Aut unus itemq;
 saluator quasi homo postulat. quasi dñs pollicetur;
 & de sua quam semper habuit possessione securus
 est; Ex ionae uero psona uel obtantis uel confi
 dentis affectu liquido Intellegi potest. quod de
 siderauerit in profundo maris. ut possit uide
 re templum dñi; & spū proph&ali aliud uis
 se & aliud contempl&ur. Circumdederunt
 me usque ad anam meā; Ab yssur uallauit ^{het}
 me; Lxx. Circumfusa est aqua usque ad anam
 mammeam ab yssur uallauit me nouissima. aq;
 iste que uicinesunt ab yssur que in terris uoluunt. ^{ss}
 & defluunt. que secum mutuum limitrahunt. ^{ss}
 non corpus sed animam nituntur occidere. Ami
 ci quippe sunt corporum. & eius uoluptatibus con
 fouentur; Vnde secundum illud. quod supra dixi
 mus. loquitur dñs in psalmo. Saluum me fac dñe
 quō intrauerunt aque usque ad anam meam; &
 in alio loco; Torrentem transit anima mea. & ne
 urgeat sup me puteus ossuum. neque me concludat
 infernus; Non mihi deneg& exitum. qui sponte

descendi. sponte conscendam; Qui uoluntarios cap
tiuus ueni. liberare debeo captiuos. Ut impleatur
illud; Ascendens In altum. captiuā duxit captiui
tatem; Eos enim qui ante captiuu fuerant In morte
iste coepit aduocare; Abissus autem pntiosas. quas
dam & pessimas fortitudines accipere debemus.
uel tormentis supplicis que deditas potestates. ad
quas & in euangelio. demones rogant. ne re co
gantur. Unde & tenebre erant super abissum; In
ter dum abissus accipitur. & pro sacramentis ac p
fundissimis sensibus & iudicis dī; Iudicia dñi
abissus multa; & abissus abissum Inuocat. In
uoce cataractarum tuarum. Pelagus operuit
caput meum ad extrema montium descendi.
terre uectes conclusertunt me; In aeternum;
Lxx. Intrauit caput meum In scissuras montium.
& descendi In terram. Cuius uectes retinacula
sempiterna. Quod ionae caput pelagus operuit.
& ad montium extrema descenderit. & uenit &
usque ad profunda terrarum. quibus quasi uec
tibus & columnis dī uoluntate terrae globus
sustentatur. Nulli dubium est; De qua & alibi
dicitur; Ego confirmavi columnas eius. De
dño autem saluatore iuxta utramq; editionē
uidetur mihi sic posse Intellegi. quod principa
le caput ei. Id est anima quam cum corpore
pro salute nrā dignanter adsumpsit. Descende

rit & fissuras In montium que fluctibus operi
 ebantur. quae se a caeli subtraxerat libertate.
 quos ab irrisu ambiebat. qui sedi sciderant ma
 iestate. Et postea & iam ad inferna penetraret
 adque loca quasi in extremo limo peccatorum
 anime trahebantur. Dicente psalmi grafo. Intra
 bunt in inferiora terre partes uulpium erunt;
 Isthis sunt uectes terre & quasi quedam sera extre
 mi carceris ac suppliciarum nolentes ab infe
 ris animas exire captiuas; Vnde significanter.
 Lxx. *Katoxoyca iconocie*. transtulerunt;
 hoc est semper tenere cupientes. quos semel
 inuasemel. Sed dñr noster de quo suppet sona
 citi. In esua legimus; Foras eneas conteram. &
 uectes ferteos confringam; Ad montium extre
 ma descendit. & eternis conclusus est uectibus.
 Ut omis qui clausi fuerant. liberaret; & sub
 leuabis de corruptione uitam meam dñe dñr.
 Lxx. & ascendit de corruptione uita mea dñe
 dñr. Propriae dixit subleuabis uel ascendet de cor
 ruptione uita mea quia ad corruptionem & ad infer
 na descenderat. hoc est quod apostoli interpretant.
 In quinto decimo psalmo. ex persona dñi prophoratum;
 Quò non derelinques animam meam in inferno. nec dabis
 semituum uidere corruptionem; Quod dauid scilicet
 & mortuus sit & sepultus. saluatoris autem caro non
 uiderit corruptionem; Alii autem interpretant

quod ad comparationem caelestis beatitudinis & uer-
bi dei humanum corpus corruptio sit. quod semina-
tur incorruptione; Et in centesimo secundo psal-
mo ex persona iusti significetur; qui sanat omnes
infirmi tuas. qui redimit ex interitu uitam
tuam; Unde & apostolus dicat; Miser ego homo.
quis me liberabit de corpore mortis huius; & appel-
letur corpus mortis. uel corpus humilitatis;
Hoc illi ad occasionem succedant hereses. &
sub persona christi mentiantur antichristum; Ecce-
sias teneant. ut uentrem pinguisimum nutri-
ant. & carnaliter uiuentes. contra carnem dis-
putent; Nos autem scimus de incorrupta uirgine.
corpus adsumptum. non corruptionem christi fuisse.
sed templum; Quod si in apostoli ad corinthios
sententiam trahimur. In qua corpus dicitur spi-
ritale. nec contentiosi uideamur; Dicimus idem
quidem corpus & eandem carnem resurgere quae
sepulta est. quae humo condita. sed mutare eam glo-
riam non mutare naturam; Oportet enim cor-
ruptiuum hoc. induere incorruptionem; & mor-
tale hoc. induere immortalitatem; Quando di-
citur hoc quodam modo duobus digitulis con-
hensum corpus ostenditur; Hoc in quo nascimur.
hoc in quo morimur. hoc quod timetur recipere
qui puniendi sunt. hoc quod uirginitas ex-
spectat ad premium. ad alterum formidat

ad paenam; Super ionam autem ita intellegi potest.
 quod qui in uentre coeli iuxta naturam corporū
 corrumpi debuerat. & in cibos bestiae p̄fiteri;
 Ac per uenas artusq; diffundi. sospes & integer
 manserit; Porro quod ait dn̄s d̄s m̄r. blandientis
 affectus est. quod communem omnium dn̄m. bene
 fieri magnitudine suum & quasi proprium sense
 rit dn̄m; Cum angustiaretur in me anima mea
 dn̄i recordatus sum; Lxx. Cum defecit ex me
 anima mea dn̄i recordatus sum; Cum inquit nul
 lum alit sperarem auxilium. recordatio dn̄i mihi
 saluti fuit iuxta illud. Recordatus sum dn̄i ex
 laxatus sum. & in alio loco. Recordatus sum di erū
 antiquorum. & amos & uernos in mente habui;
 Ego cum desperarem salutem. & carnis fragili
 tas in medio uentre coeli. Nihil me de uita sperare
 p̄mitteret; Quic quid impossibile uideatur. dn̄i
 recordatione speratum est. uidebam me clausū
 utero coeli. & tota spes mea dn̄i erat; Ex quibus
 discimus. iuxta lxx. Et tempore quod deficit ani
 ma n̄ra & a corporis compage diuellitur. non nos
 debere alio cogitationem uerttere. nisi ad eum
 qui & in corpore. & extra corpus noster ē dn̄s;
 Supraluatoris uero persona non est difficilis in
 terpr̄tatio. Qui dixit. Tristis est anima mea us
 que ad mortem; Pater si possibile est transeat
 calix iste a me; & in manus tuas commendo sp̄m

meum; & caetera his similia. Ut ueniat oratio
mea ad templum sc̄m tuum; Lxx. similiter; Id
circo In tribulatione dñi recordatus sum. ut oratio mea
de extremo mari. & scissuris montium conscen
dat ad caelos; & ueniat ad templum sc̄m tuum.
In quo tua aeterna fruatur beatitudine; & consi
derandum quod nouo genere oratio fiat. pro oratio
ne; & prodeur. ut oratio illius conscendat ad te
plum dī. p̄ & ita autem quasi pontifex. ut in corpore
suo populus liberetur; Quae custodiunt uanitas
frustra misericordiam suā derelinquent; Lxx.
Quae custodiunt uana & falsa. misericordiam suā
reliquerunt; Dñi natura misericors ē. & paratur
ut salus & clementia. quos non potest saluare ius
ticia; Nos autem ut in nō paratam misericordiam.
& ultro se offerentem perdimus & relinquimus;
& non dixit. qui faciunt uanitates; Vanitas
quippe uanitatis omnia uanitas; Ne damnare
uideretur uniuersos. & euncto generi humano
misericordiam denegare. sed qui custodiunt ua
nitates siue mendacium. Qui transierunt in a fce
cordis. qui non solum faciunt sed ita consentiunt.
uanitati. quasi diligant & thesaurum inuenisse
se putent; Simulq; cerne magna uanitate p̄ phe
te. In profundo maris inuenite tante bestiae. eter
na nocte. coopertus. non cogitat de periculo suo.
sed de natura rerum generali sententia philosophat.

misericordiam Inquit suam derelinquent;
 Licet offensasit misericordia quam nos possu-
 mus ipsum Intellegere dñm. misericors enim &
 miseratur dñs patiens & multe miserationis tam
 eos qui custodiunt uanitates non relinquit. Non
 detestatur sed expectant ut redeant; Illi uero
 stantem misericordiam & ultrose offerentē.
 sponte propria derelinquunt; potest hoc ex
 persona dñi de uideorū perfidia prophetari;
 Quidam se estimant p̄cepta hominum. & pha-
 riseorum mandata seruare. que uanitas atq;
 mendacium sunt. dñm qui semper eorum miser-
 tus fuerat. non recordantur; Ego autem ^{h̄t}
 In uoce laudis immolabo tibi. quecumque uou-
 reddam p̄ salute dñō. Lxx. Ego autem cum uoce ^{ss}
 laudis & confessionis immolabo tibi. quecumque ^{ss}
 uou reddam tibi salutare dñi. Qui custodiunt
 uanitates. suā misericordiā reliquerunt;
 Ego autē qui pro multorum salute deuoratus sum:
 In uoce laudis & confessionis immolabo tibi. me
 ipsum offerens quia pascha nr̄m immolatus ē
 x̄p̄s; & quasi pontifex. & uouisse ipsum p̄ nobis op-
 tulit & confitebor tibi Inquit ut ante confessus sū
 dicens. Confitebor tibi dñe pater caeli & terrae;
 & reddam uota que feci p̄ salute hominum dñō.
 ut omne quod dedisti mihi non pereat in & eternū.
 Cernimus quod in sua passione saluator pro

nostra salute promiserit. Non faciamus mendacem ihm. mundis simus & ab uniuersis peccatorum sordibus seperati. ut nos dō patri offerat uictimas quas uouerat; & dixit

hb dn̄ p̄āsci. & uomit ionam in mariādam; Lxx.
ss Et precepit cocco. & eiecit ionam super sicā.
ss haec quae supra legimus super sona ionae dn̄ deprecatus sit in uentre cocci. de quo & iob mystice loquitur. maledicat ei qui male dixit dēi illi. qui magnū coccum capturus est. p̄ recipitur ergo huic magno cocco. & abissis & inferno. ut terris restituant. saluatorem; & qui mortuus fuerat ut liberaret eos qui mortis uinculis tenebantur. secum plurimos ad uitam educat. qđ autem scribitur. euomit. *evad wniku tepon*. Debemus accipere quod eximis uitalibus mortis uictrix uita processerit; & factum est uerbum dn̄ ad ionam secundo dicens. Surge & uade in nne uen ciuitatem magnam. & predica in ea iuxta predicationem priorem quam ego loquar tibi; Lxx. & factus est sermo dn̄ ad ionam secundo dicens; Surge & uade in nne uen ciuitate magnam. & predica in ea. predicationem iuxta priorem. quam ego locutus sum tibi; Non dicitur prophete quare non fecisti quod tibi fuerat imperatum. sed sufficit ei naufragii & deuorationis sola corruptio. ut qui imperantem non senserat

hb
ss
ss
ss
ss
ss
ss

dñi. intellegere & liberantem; Alioquin
 superfluum est. delinquenti seruo. post pla-
 gas uelle imputare quod fecit cum huius cemo-
 di correptione. non tam emendatio sit. quam
 exprobratio; Dñs autē noster post resurrectionē
 secundo mittitur ad nineuen. ut qui prius quo-
 dam modo fugerat dicens; pater si possibile est
 transeat a me calaxiste; & noluerat dare pa-
 nem filiorum canibus; Nunc quia illi dixerat
 crucifige crucifige talem. nos autem non ha-
 bemus regem nisi caesarem. sponte pergeat
 ad nineuen. & hoc predicet post resurrectionē.
 quod ut predicaret. & ante passionem ei fuerat
 imperatum. Totum autem quod iubetur quod
 oboedit. quod non uult. quod iterum uelle cogi-
 tur quod patris secundo exsequitur uoluntate.
 Refertur ad hominem & ad formā serui cunctalia uer-
 ba conueniunt. Et surrexit ionas. & abiit ^{hb}
 ad nineuen iuxta uerbum dñi; Et nineue erat
 ciuitas magna diuina trinum dierum; Et ce-
 pit ionas introire in ciuitatem. trinare diei uni-
 us. Lxx. et surrexit ionas. & abiit in nineuen
 sicut ei locutus est dñs; Erat autē nineue ciuitas
 magna dō. quasi trinare trinum dierum. Et coe-
 pit ionas ingredi ciuitatem. quasi trinare diei
 unius; Statim ionas quod ei fuerat imperatū

opere perfectu. Nineue auerat. adquam per
gebat propheta ciuitas magna; & tanti am
bitus. ut uix trium dierum possit tinere cir
cumire; At ille precepte & superioris naustra
gi memor uiam trium dierum unius diei
festinatione compleuit; Quamquam sunt q
ita simpliciter intellegunt. quod intertia tan
tum parte urbis predicauerit. & ad reliquos con
festim predicationis sermo puenire; Dñs au
nr ppria post inferos consurgere dicitur. &
uerbum dñi predicare. quocundo mittit apos
tolor ut baptizent eos. qui erant in nineue
In nomine patris & filii & sp̄s sc̄i. hoc e tanere
trium dierum. & hoc ipsum sacramentum. salu
tis humanae unius diei uia; Idē. unius dī con
fessione perficitur. Non tam apostolis quam
In apostolis p̄dicante iona. Ipse enim dicit. Ec
ce ego uobiscum sum usque ad consummationē
seti. Nullique dubium. quare nineue magna ci
uitas sit dī. cum mundus & uniuersa p̄ ipsum fac
tasint & sine ipso factum sit nihil. Notandum
quoq; quod non dixerint tribus diebus & tribus
nocabus. uel uno die & nocte. Sed absolute dieb.
& die. ut ostenderet in misterio trinitatis. &
unius dī. confessione nihil eē. tenebrosum.
& clamauit & dixit. Adhuc quadraginta

A dies & nineue subuertetur. Lxx. & predica
 ut & dixit. Adhuc tres dies & nineue sub
 uertetur; Trinus numerus qui ponitur. a Lxx.
 non conuenit paenitentia. & satis miror. cur
 ita translatum sit. cum in hebreo. nec litterarū.
 nec syllabarum. nec accentuum. nec uerbis sit ulla
 communitas; tres enim dicuntur salos & xl.
 arbam. a loquin & deuidea tanto timere mis
 sus propheta ad assyrios dignam predicationis
 suae paenitentiam. flagitabat. ut antiqua
 & putrida uulnera. diu adposito curarentur
 emplastro. porro quadragenarius numerus
 conuenit peccatoribus. & ieiunio. & orationi.
 & sacco. & lacrimis. & pseuerantiae deprecandi.
 Ob quod & moyses. xl. diebus ieiunauit in monte
 syna. haelias fugiens hiehebel & di desuper
 ira pendente. xl dies ieiunasse describitur; Ip
 se quoq; dñs uerus iona missus ad pdicationē mundi
 ieiunauit xl dies. & hereditatem nobis ieiunii
 derelinquens ad esum. corporis sui. Sub hoc
 numero. nr̄as animas preparat; Quod autē
 clamauit euangelicum illud explētur. Stans
 clamabat in templo dicens. Quis sit ueniat ad
 me. & bibat; Omnis enim sermo saluatoris quia
 de magnis predicabat. clamor appellatur. & cre
 diderunt uir in eunte in dñm. & predicauerunt

ieiunium. & uestiti sunt sacco a maiore usque
ad minorem; Lxx. similiter. Credidit ninue
& isit incredulus p̄seuerans; Credidit precipui.
& circumcisio permanet infidelis; Et primū cre-
dunt uiri ninue. qui ad aduētem xp̄i. peruene-
rat. Predicant que ieiunium & uestiuntur sacco.
a maiore usque ad minorem. Dignus & iustus
& habitus paenitentiae. ut qui offenderat d̄m luxu
& ambitione. eorum damnatione placant.
p̄ que prius offenderant; Saccus & ieiunium.
amarasunt paenitentiae. Auxilia peccatorū.
Ante ieiunium & sic sacco ante quod occultū
est. & post ea quod palam; Hoc semper d̄no il-
lud interdum exhibetur & hominibus; & sic
diebus necessarius unum ē subtrahendum. ma-
gis ieiunium. absque sacco. quam sacco eligā
absq; ieiunio; Maior & as. Incipit. & usque ad
minorem peruenit; Nullus enim absque peccato
& si unus quidem die fuerit uita eius. & si nume-
rabiles annuete illius; Si enim stelle non sunt
munde in conspectu d̄i. quanto magis uermes
& putredo & hi qui peccato offendentes. ad am-
tenententur obnoxii; Sed & ordo pulcherimus;
P̄cipit d̄s proph̄e. proph̄eā predicat ciuita-
ti. prius uiri credunt; & illis predicantibus
ieiunium. Omnis & as sacco induitur; Uiri non
predicant sacco. sed tantum ieiunium; At

uero his quibus paenitentia precipitur conse-
 quenter ad ieiunium. saccum copulant. ut ma-
 nis uenter. & habitus luctuosus. & ambitiosus
 dñm deprecentur; & puenit uerbum ad regē heb
 nineue; & surrex de throno suo & abiectit uestim
 suū a se. & indutus est sacco & sedit incinere; ss
 & clamauit & dixit; Inmineue ex ore regis & prin
 cipem eius dicens; homines & iumenta & pec
 cora & boues non gustent quicquid. nec pas
 cantur. & aquā non bibant; & operiantur saccis
 homines & iumenta. & clament ad dñm in for
 titudine; & conuertatur uir aua sua mala. ss
 & ab iniquitate que est in manibus eorum; Quis scit
 si conuertatur & ignoscat dñs. & reuertatur a fu
 rore irae suae & non peribimus; Lxx. & ad pro
 pinquauit sermo ad regem nineue. & surrex
 de throno suo & abstulit stolam suā a se. & coop
 tus sacco. & sedit incinere; & predicatum est
 Inmineue a rege & ab omnibus maioribus eius di
 cens. homines & iumenta. & boues & oues non
 gustent quicquam nec pascantur. & aquam non
 bibant; & cooperati sunt saccis homines & iumen
 ta. & clamauerunt ad dñm uehementer; & re
 uersus est unusquisque de uia sua mala. & ab
 ab iniquitate que est in manibus eorum. dicen
 tum. quis scit si paenitentiam agat dñs. & re
 uertatur a ira furoris sui & non pereamus.

Suo plerosque gregem nineue qui extremis ut audi
at predicationem. & descendat de solio suo. & pri
stinum abiciat ornatum; uestitusque sacco. sedeat
incinere. nec sua conuersatione contentus; Cae
teris quoque conducibus suis precipisse paeni
tentiam dicens; homines & iumenta & boues
& peccora cruciantur fame operiantur saccis
& damnatis pristinis utiis. toto se conferant. ad
paenitentiam; Super diabolum interpretari.
qui in fine mundi. quia nulla rationabilis & que
ad o facta sit pereat creatura. descendens de sua
superbia. acturus sit paenitentiam. & in locum
pristinum restitutus; A clauus sensus compara
tionem. & iam illud de danieli exemplum pro
ferunt. ubi nabuchodonor acta per septem annos
penitentia. In regnum pristinum restituetur;
Sed hoc quia scriptura sc̄a non dicit. & euerit
paenitus timorem di. dum facile homines labun
tur ad uitia; Putantes & iam diabolum qui auc
tor malorum est & omnium malorum peccatorū
fons. acta penitentia posse saluari denr̄ men
tibus abiciamus & sciamus peccatores In euange
lio. mitti in ignem & eternum. qui preparatus sit
diabo & angelis eius; & de his dici. uer mis eos
non morietur & ignis eorum non exstinguetur.
Scimus quidem clementem eē d̄m. ne qui pec
catores sumus crudelitate illius delectamur.

sed legimus. misericors & iustus dñs. & dñs nř mi-
 seretur; Iusticia dñi uallatur misericordia &
 & tali adiudicium ambitione procedit. sic par-
 cet ut iudicet; sic iudicat ut misereatur; Mi-
 sericordia & ueritas obuiauerunt sibi & paxos-
 culatesunt; Alioquin si omnes rationabiles cre-
 aturę equales sunt. & uel uirtutibus uel uitis
 sponte propria aut sursum — eriguntur. aut
 ima merguntur. & longum post circuitum. atq;
 infinitas scđi. omnium rerum restitutio fiet. &
 una dignitas militantium. que distantia erit
 inter uirginem & prostibulum. que differentia
 inter matrem dñi. Quod dicto quoque scelus ē.
 uictimas pullicanarum libidinum. Item ne erit
 gabriel & diabolus. Item apostoli & demones.
 Item pphę & pseudo pphę. Item martires &
 persecutores; finge quod libet & annos & tem-
 pora duplica. & infinitas & ares congere crui-
 atibus. si finis omnium similis est preteritum
 omne p nichil est. quia non querimus quid ali-
 quando fuerimus. sed quid futuri sumus nec
 ignoro quae aduersum haec soleant dicere. &
 spem sibi ac salutem cum diabolo pparare; Verū
 non est istius temporis contra dogma puersum.
 Et οὐκ ὀραται. Diabolicum regnum docen-
 tum. & angelis publici denegantium priuile-
 gium latius scribere; sufficit nobis indi-

casse quod de hoc testimonio senserimus. & qua
si in commentariis breuiter intimare. quisit rex
niveus ad quem extremum di sermo perueniat;
Quid ual & apud homines secti. eloquentia & sa
pientia secularis; Testes sunt demosthenes.
tullius plato. xenofronteo. pharastus. aristotelis
& caeteri oratores. & philosophi qui uelut reges
habentur hominum. & precepta eorum. non ut p
cepta mortalium sed quasi oracula deorum; un
de & plato dic. felices fore res publicas. si autē
philosophi regnent. aut reges philosophentur;
quam autem difficile istius modi homines cre
dant in dñm; ut cotidiana exempla preteream
& sileam de ueribus historicis & hincorum.
sufficiat nobis apostoli testimonium. qui ad co
rinthios scribens ait; Videte fr̄ uocationem
uram. quia non sunt multi sapientes iuxta carne.
non multi nobiles; Sed stulta mundi elegit dñs
ut confundat sapientes; & infirma mundi elegit
dñs. ut confundat fortia; & ignobilia mundi.
& ea que erant contemptibilia elegit dñs. & cae
tera; Unde rursus dicit; Perdam sapientiam
sapientium. & intelligentiam. prudentium
reprobabo; & uide ne quis spoli & uos pphi
lo sophiam & inanem seductionem. Ex qua
p spicuum est predicationem xpi. reges mun
di audire nouissimos & deposito fulgore elo

quentiae & ornamentis addecore uerborum. totos
 se simplicitati & rusticitati tradere. & implebi um
 cultus redactos sedere in sordibus. & destruere quod
 ante predicarant; Proponamus nobis beatum cy
 prianum qui prius idolatriae affector tor fuit. &
 tantam gloriam uenit eloquentiae. ut oratoria
 quoque doceret; Et chartagini audisse tandem ser
 monem ionae. & ad paenitentiam conuersum. Intan
 tam uenisse uirtutem. ut xpm. publice predicaret.
 & pro illo ceruicem gladio flecteret; Profecto
 intellegimus regem nineue descendisse de solio.
 & purpuram. sacco. unguenta luto. mundiciam
 sordibus commutasse. non sordibus sensum. sed
 uerborum; Unde & debabit lone in ieremia dicitur;
 Calix aureus babiloni inebrians omnem terram;
 quem non inebriauit eloquentia secularis. Cuius
 non animos compositione uerborum & disertitudi
 nis suae fulgore perflinxit. Difficile homines po
 tentes & nobiles & diuites. & multo his difficilius
 eloquentes credunt dō; Obcaecatur enim mens
 eorum diuitis & opibus atque luxuria; & circum
 data uitis. non possunt uidere uirtutis simplicita
 tem. que scripturae scē. non ex maiestate sensuū.
 sed ex uerborum diuulicant utilitate; Cum autē
 ipsi qui prius mala docuerant uer si ad paenitentia
 dicere ceperint bona. tunc uidebimus nineuiticōs
 populos. una predicatione conuerti. & fieri illud

quod in esaiâ legimus; Sanata est gens simul
homines quoque & iumenta operta saccis & dâman
tia addm̄. Eodem sensu intellege quod & rationa
biles & irrationabiles. & prudentes & simplices. ad
predicationem ionae agant paenitentiam. iux
ta illud quod alibi dicitur; homines & iumenta sal
uabis dn̄e. Possumus autem iumenta intellegere
operta saccis. & aliter interpretari. de his maxime
testimonis; In quibus legimus. sol & luna induen
tur saccis; & in alio loco; Inducam caelum sacco pro
lucubri scilicet habitu & merore atque mestitia. que
μεταδοπικος. Saccus nominatur. Illudq; quod dicit
quis sit si conuertatur & ignoscat d̄s; Ideo ambiguum
ponitur & incertum. ut dum homines dubi sunt de
salute. fortius agant paenitentiam. & integris ad
misericordiam prouocent d̄m. Et uidens d̄s opera
eorum quia conuersi sunt de uia sua mala. & miser
tus est d̄s super malitia quam locutus fuerat ut fa
ceret eis & non fecit; Lxx. Et uidit d̄s opera corū
quō reuersi sunt de uis suis malis. & egit paeniten
tiam d̄s sup malitia quam locutus erat ut faceret eis
& non fecit; Secundum utramq; intelligentiam.
sive tunc urbis assyriae. sive cotidie d̄s mundi popu
lis comminatur. ut agant paenitentiam; Qui si
uersi fuerint. ipse quoque uertet sententiam suam.
& populi conuersione mutatur; hieremias &
zechiel manifestius explicant; Nec bona ui

hebuer̄

ss

ss

ss

ss

ss

delicta implere dñi. que promiserat. sibi non uertant
 ad uicia. nec mala que pessimis comminatur. sibi
 reuerti fuerint ad salutem; Ita igitur & nunc uide
 dñi opera sua. quia conuersi sunt a uia sua pessima;
 non uerba audiunt que solebat isrl. sepe promate
 re; Omnia quecumque dixit dñs faciemus. sed
 opera conspexit. quia mauult penitentiam pecca
 toris quam mortem; Libenter mutauit sententiã.
 quia uidit opera commutata; Quin potius dñs pseue
 rauit in proposito suo. misereri uolens ab initio;
 Neminem enim punire desiderans. quod facturum
 est comminatur; Quia uero ut supra diximus
 p subpliciis & tormentis accipe; Non quo dñs malã que
 quam facere cogitarat; & afflicto est ionas in ad
 flictione magna. & iratus est. & orauit ad dñm & dixit.
 Lxx. et contristatus est ionas tristitia grandi. &
 confusus est orauitque ad dñm & ait; Videns subin
 trare gentium plenitudinem. & illud impleri quod
 in deuterio nomio dicitur; Ipsime irrita
 uerunt in his qui non sunt di. & ego eos
 irritabo super gente que non est. super nationes
 ultra eos ad iracundiam concitabo; Desiderat deso
 lute isrl. & magno dolore concitatur; Qui et umpt
 in uoce & causas meroris exponit. & quodam mo
 do loquitur; Ego solus electus sum de tanto numero
 prophetarum. qui per aliorum salutem. ruinam
 populomeo nuntiarem. Non igitur contristatur

ut quidam putant quod gentium multitudo saluetur. sed quod pereat isrl; Vnde & dñs noster fleuit super hierusalem. & noluit tollere panem filioꝝ. predicant israheli. & apostolus cupit esse anathema profratribus suis qui sunt israhelites. & quoꝝ adoptio & gloria & testamentum. & re promissiones & legis datio. ex quibus patres. ex quibus xps. secundum carnem; Pulchre autem dolens. quod im̄ p̄ccatur ionas. adfligitur dolore. & tristis ē anima mea usque ad mortem. quia ne periret populus iudeorum. quantum in se fuit multa perpessus ē; h̄istoriae quoque magis dolentis conuenit nomen. significans se laboriosum prophetae & peregrinationis atque naufragi miseris pregrauatum; Obsecro dñe. nunquid non hoc est uerbum. cum adhuc essem in terra mea. propt̄ hoc preoccupaui ut fugerem in tharsis; Scio enim dñe. quia tu d̄s clemens & misericors patiens & multae miserationis; Ignocens super malitia; Et nunc dñe tolle quae sunt animam meam ame. quia melior mihi est mors quam uita; Lxx. O dñe nomen ista sunt sermones mei cum adhuc essem in terra mea. propt̄ea occupauit fugere in tharsis; Scio enim quod tu misericors & miserator. patiens & multae miserationis. & agens paenitentiam super malicia; & nunc dominator dñe. tolle animam meam ame. quia melius est mihi mori quam uiuere; hoc quod nos interpretati

sumus. obsecro. & lxx. transtulerunt uian. Inebra
 ico legitur. anna. quemibi uideatur Interiectio depre
 cantis. significare blandientis affectum; Quia igit
 oratio eius. dum sedicit. iuste fugere uoluisse. quo
 dammodo Inuistitiae arguit dñm. querellas suas
 obsecrationis exordio temperat; Numquid ait; Non
 hoc est uerbum meum. cum adhuc essem in terram
 Sciute hoc esse facturum. Non ignorabam misericor
 dem. propterea seuerum & truculentum nuntia
 re nolebam; Ideo uolui fugere in tharsis. uacare
 contemplatione rerum. & immari istius seculi
 quiete potius & otio perfrui; Dimissi domum meam
 Reliqui hereditatem meam. egressus sum desinuituo
 & ueni; Si misericordem dicerem atque clemen
 tem & ignoscentem malitiae nullus ager & pac
 nitentiam; Si crudelem & tantum iudicium
 nuntiarem. sciebam hoc tuae non esse naturae;
 In hoc ergo ambiguo positus malui fugere
 potius. quam aut poenitentes lenitate deu
 pere. aut de te predicare. quod non eras; Tol
 lite igitur animam meam a me. quia melior
 mihi est mors quam uita; Tollite animam
 meam. In manus enim tuas commendo
 spm meum; Melior quippe mihi est
 mors. quam uita; Viuent unam ist
 gentem saluare non potui. moriar
 & mundus saluabitur; hystoria

manifesta est & super personam prophete sic po-
test intelligi ut crebro iam diximus. quod propter
ea contristatur. & mori uelit. ne conuersa multa-
tudo gentium in aeternum pereat isrl. & dixit
dn̄s; Putas ne bene irasceris tu. Lxx. & dixit
dn̄s ad ionam siue hementer contristatus es tu. Ver-
bum ebraicum. HALADRA'lach. & iratus es tu. & e-
tristatus es tu. transferri potest quod utrumque
& prophete & dn̄i personae conuenit. quod uel ira-
tus sit ne uideretur apud n̄e uel a se fuis mentitus.
Vt contristatus. Intellegens isrl. eē periturū;
& rationabiliter non ei dicit; Male iratus es.
& contristatus es ne uideretur reprehendere
contristatum; Nec rursus bene iratus es. aut
contristatus. ut uel causas irae respondeat.
uel meroris; Aut si ille tacuerit. uerum dī iu-
dicium ex eius silentio conprobatur; & e-
gressus ē ionas de ciuitate. sedit contra ori-
entem ciuitatis. & fecit sibi & sibi umbra-
culum & sedebat super illud in umbra.
Donec uideretur quid accideret ciuitati;
Lxx. similiter; Primus cum fraticida
& homicida. cruentum mundum ger-
mani sanguine dedicant. edificauit
ciuitatem. & uocat eam ex nomine
filii sui enocham. Vnde & osee pro-
pheta dicit; Dñs ego & non homo in me

diotui sc̄. & noningrediar ciuitatem; Dñi enim
 psalmista dicente. sunt exitus mortis; quam ob
 rem. & una fugitiuorum ciuitas appellatur. ramoth.
 quod interpretatur uisio mortis; Et tunc quicum
 que fugitiuus est. & propter peccata non meretur ha
 bitare hierusalem. habitat in urbe mortis. & ē
 trans fluentia iordanis. quid uisus exprimit.
 Egreditur ergo columba. uel dolens. de istius modi
 ciuitate habitat contra orientem unde sol oritur.
 & est ibi in tabernaculo suo. ubi labentia quęq;
 tempora contemplatus. expectat quid supradic
 te eueniat ciuitati. Antequam nineue saluetur
 & crescat cucurbita. antequam xp̄i euangelium
 coruscet. & conpleatur zachariae propheta.
 ecce uir oriens nomen eius. lonas sub umbraculo
 erat. Nec dum quippe ueritas uenerat. de qua
 idem euangelista & apostolus loquitur. Dñi ueritas
 est; & eleganter additur. & fecit sibi um
 braeulum ibi iuxta nineue. sibi umbraculo fecit. Nul
 lus enim de neuus. tunc temporis habitare
 poterat cum propheta. & sedebat sub umbra uel
 iudicis habitū. uel de sua maiestate contractus.
 & accinctus lumbis in fortitudine. ut non tota
 ad pedes & ad nos qui deos sumus uestimen
 ta defluerent. sed in se altiorae baltheo con
 tra herentur; Porro quod dicit. ut uideret &
 quid accideret ciuitati. solita consuetudine

heb

”

”

”

”

”

”

utitur scriptura sum. ut humanos iungat dō ef
fectus; & preparauit dñs dñ hederam. & ascendit
super caput ionae. ut eēt umbra super caput eius
& protegeret eum; laborauerat enim. & laxatus ē
iona super hederam letitia magna. Lxx. & pre
caepit dñs dñ cucurbitae. & ascendit super caput
ionae ut eēt umbraculum super caput eius. & pro
tegeret eum. amabilis suis; Laxatusque est sup
cucurbita gaudio magno; In hoc loco quidam can
cherior de antiquissimo genere corneliorum. siue
ut ipse lactat de strippe arsinu pollionis; Dudum
rome dicitur. meacus assasse sacrilegu. quod pro
cucurbita hederam transtulerim; Timuit uide
licet nesi procucurbitis hedere nascerentur. un
de occulte & tenebrose biberet. non haberet; &
reuera. in ipsis cucurbitis uasculorum quar uil
gus aucomarias uocat. solet apostolorum ima
gines autumari. ex quibus & ille non suū. sinom
assumpsit; Quod sitam facile uocabula com
mutantur. ut pro cornelus seditiosis tribunis.
similiter consules appellentur. minor cū mihi
non liceat hederam transferre procucurbita;
Sed ueniamus ad seriem procucurbita. siue he
dera. In hebraico legimus. ciceron. que & icem
lingua sira. & punica. cīceta dicitur. Est
autem gemus uirgulti. uel arbusculae lata
habens fo lia In modum pampini & umbrā

densissima sustinens. que palestinae creberrimo
 nascitur; & maxime in arenosis locis. Mirumq;
 Immodum si se mentem in terra ieceris cito con
 forta surgit in arborem. & intra paucos dies. quā
 herbam uideras. arbusculam suspices; Vnde &
 nos eotempore quointerpro^{ba}mur prophetae. uo
 luimus id ipsum hebraeae linguae nomen exprime
 re. quia latinus sermo hanc speciem arboris
 non habebat. sed timuimus gramaticos ne inue
 nirent licentiā commentandi. & uel bestias.
 indie. uel montes boeiae aut istius modi. que
 daem portenta confringerent; Secutiq; sumus
 ueteres translators. qui & ipsi hederam inter
 pro^{ba}ta sunt que grece appellantur. κίκεον. Ali
 ud enim quod dicerent non habebant. Discuti
 amus ergo hystoria. & ante mysticos intellectus
 solam litteram uentilemus. Cucurbita & he
 dera huic nature sunt ut per terram repent.
 & absque furcis uel adminiculis. quibus innunt.
 altiora non adp^{ba}ant. Quomodo igitur igno
 rante propheta cucurbita una nocte consur
 gens umbraculum p^{ba}uit que naturam non ha
 be sine uirgulis & calamus uel hastilibus in sub
 lime consurgere. κίκεον. autem cum mor
 tu subito miraculum prebuerit & potentiam
 ostenderit di in protectione uerentis umbra
 cule. naturam suam secuta non est. Ad p^{ba}sonā

uero dñi saluatoris nepentis p̄pt̄ diaoko ao
ky NOM. cucurbitam relinquamus; Sicut refertur
potest ut illud commemoremus esae. relinquit
filia sion sicut tabernaculum in iurea. & uelut casula
in cocumerario. quasi ciuitas quae oppugnatur;
& dicamus q̄ in alio scripturae loco cucurbita n̄
inuenimus. quod ubi cumis nascitur. ibi nasci sole
t. & cucurbita. & h̄c h̄c huic generi comparatum;
Quod quidem protexerit ionam sub umbra
sua conuersionem gentium prestulantiem. &
non paruum laeticiam tribuerit ei. faciens um
braculum & tabernaculum potius quam domum.
habens tectorum imaginem domorum non
habens fundamenta. Porro. uice ion. nostra
arbuscula modica cito consurgens & cito ares
ces ordine & uita comparabitur israheli. radi
ces paruas mitti in terram. & conantiquidem
in ex celsa sustuli. sed altitudinem cedrorum di
& abikū non equant. quod mihi uidentur. &
locustae significare quibus uersebatur iohannes.
quid dicit sub typo israhelis. illum oportet crescere
me autem minui. Animal paruum. infirmas
habens alas. de terra quidem consurgens. sed
altius non ualens auolare. ut plus sit quam reptu
le. & tam non a uibus equatur; & parauit dñi uer
mem ascensione diluculi. in crastinum. & per
cussit hederam & exaruit; & cum mortuus fuisset

sol. precepit dñs uento calido & urenti. & percussit sol supercaput ionae. & aestuabat. & percutit animae suae ut morir̄etur; & dixit. melius est mihi mori quam uiuere. Lxx. & precepit dñs uermi mane In crastinum. & percussit cucurbita & are facta est; Statimque ut ortus ē sol. p̄cepit dñs sp̄ui ardoris urenti. & percussit sol. supercaput ionae. & angustiatus ē. & reduit eum animae suae. & dixit. melius ē mihi magis mori quam uiuere. Anquam oritur sol iusticiae. urens erat umbra calum & non arebat israhel. postquam ille surrex̄ & tenebre nineuitice. eius luce discussa sunt. paratus uermis In crastinum ascensione dilucuit. De quo uicesimus primus sp̄almus Inscr̄bitur. p̄ adsumptione matutina & qui absque ullo semine de terra oritur & dicit. Ego autē sum uermis & non homo. percussit umbraculum quod desertū auxilio dñi omnem uir̄orem p̄didit. precepitq; dñs uento calido & urenti. de quo proph̄atur In osee. Adducit dñs dñi uentum urentem deserto ascendentem. & siccabit uenas eius & desolabit fontem eius. & aestuare caepit ionas. & iterum uelle mori. In baptis̄mate cum israheli. ut in la uac̄o recipiat humorem quem In negatione. p̄diderat; Unde & p̄ ar̄as arentibus loquitur iudeis. paenitentia agite. & baptis̄etur unusquisq;

In nomine ihū xpī In remissionem peccatorum urōꝝ
& accipi & is donum spī scī. Sunt qui uer mem &
urentem uentum romanos intellegant duces. qui
post resurrectionem xpī iust. deleuerunt. & dix
dn̄ ad ionam. putas ne bene irasceristu. sup hede
ram. & dixit. bene irascor ego usque ad mortem.
lxx. & dixit dn̄ dī ad ionam. Si ualde contrista
ristu super cucurbita. & ait. Valde contristor. usq;
ad mortem. supra n̄ in euitis agentis penitentiam
& gentium urbe saluata. Interrogatus id ipsum.
proph̄a. putas ne bene irasceristu. nihil respon
dit. sed interrogacionem dī. silentio conprobauit.
S uens enim clementem eē dñm. & misericordem
& patientem & multe miserationis & ignoscentem
malitū. super salute gentium non dolebat; hic
aū postquam insiccata cucurbita aruit iust. &
cum dictatione Interrogatus. bene irasceristu.
super hedera. confidenter respondit; & dicit. be
Ne irascor ego. uel & contristor. usque ad mortē;
Non enim sic uolui saluare alios. ut perirent alii.
Non sic alienos lucrificare. ut meos perderem; et
reuera usque ad p̄sentem diem. xpī plangit istrahe
lem. & hierusalem plangit usque ad mortem non
suam sed iudeorum ut moriant̄ negantes. & re
surgant dī filium confiterentes. & dixit dn̄. tu
doler super hedera in qua non laborasti neque

neque fecisti ut cresceret. que sub una nocte perit. & ego non parcam nineue ciuitati magne. In qua sunt plusquam centum. xx milia hominum. qui nesunt in dexteram quid sit & sinistram suam & iumenta multa. Lxx. & dixit dñs. tu peperisti super eucurbita pro qua non laborasti neque nutristi eam. que nata est in nocte & in nocte perit. Ego autem non parcam nineue ciuitati magne. In qua habitant plusquam duodecim milia uirorum qui ignorant dexteram & sinistram suam & peccata multa. Nimirum difficultatis est exponere. quomodo iuxta tropologiam dicatur ad filium ad filium. Tu dolens super heram In qua non laborasti. neque fecisti ut cresceret. Cum omnia pro ipsum facta sint & sine illo factum sit nihil. Unde quidam locum istum interpretans ut inminentem solueret questionem; Incurrit blasphemiam; Assumens enim illud de euangelio. quid medicus bonum. Nemo est bonus nisi unus dñs. patrem inter precatum est. bonum. filium uero ad comparationem eius qui perfecte & uere bonus sit in minori gradu positum. & non considerauit haec dicens. quod in maiori positus incurreret heresim. qui alterum dñm. tantum bonum. alterum infert iudicem & conditorem. quam a matre. quam cum maiorem patrem & minorem filium predicent. tam filium non genat conditorem. Ergo cum uenia

teb

s

s

audienda sunt quae dicitur sumus. & conatus nostri.
fauore potius & orationibus audiendi quam spernen-
di. aduere adiuuandi maluola. Quia carpere & de-
trahere uel imperiti possunt. doctorum autem est.
& laborantium nouere sudorem uellassis manu
portigere. uel errantibus iter ostendere. Dñs nr̄.
atque saluator non ita laborauit. Inis̄t. quomodo
laborauit Ingentium populo. Denique ist. loq-
tur. confidenter. Ecce tot annos serui tibi. &
num quam mandatum tuum pr̄eterui. & num
quam dedisti mihi hodie utrum amici meis epu-
larer. Sed postquam filius tuus hic quid uorauit
substantiam suam cum mercedibus uenit. occi-
ditur a patre. sed clementer eicitur. fili tū temp-
dere te oportebat. quia frater tuus hic mortuus
erat & reuixit. perierat & inuentus est. Porro
gentium populo immolatus est utulus saginatus
& preciosus sanguis effusus. De quo paulus ad he-
breos plenissime disputat. & dauid in psalmo.
frater non redemit redim̄ & homo. De reuix̄ xp̄i
ut ille crescer̄. Iste mortuus est ut ille uiuer̄.
hic descendit ad inferos. ut ille caelos ascender̄.
Inis̄t nullus tantus labor fuit. unde & inuidit
iuniori fratri. quod post substantiam cūmere

tricibus lenonibusque pro ductam: recipiat
 anulum. & stolam: & polleat pristina dignitate;
 quod autem ait. que sub una nocte nata est
 significat tempus ante aduentum xpi. qui un-
 di lumen fuit. De quo dicitur. Nox p̄terit.
 dies autem adpropinquauit. & una nocte perit.
 quando occubuit eis sol iusticie & di perderser
 monem; Ciuitas uero nineue magna atque pulcher
 rima: prefiguratur ecclesiam in qua maior e numerus. qua
 decem tribuum israhel. Quod & fragmenta insolitu
 dine significant duodecim cophinorum. Ignoran
 tes autem quid sit in dexteram & sinistram. uel ppt
 innocentiam & simplicitatem. & lactantem monstris
 & atem. & relinquat intellectui quantus sit numerus
 & satis alterius. cum tantus sit paruuloru; Uel certe
 quia magna erat urbs. & in domo magna non solum ua
 sasunt aurea & argentea sed & lignea & fictilia. erat
 in ea magna multitudo: que ignorabat ante actam
 paenitentiam. qui deet inter bonum & malum.
 in dexteram & sinistram; sed & iumenta multus eni
 in nineue numerus iumentorum & in rationabiliu
 hominum: qui comparantur iumentis insipientibus
 & simulantur eis amen. EXPLICIT TRACTATUS.

SUPER IONAM PROPHETAS. INCIPIT TRACTATUS. SCI
 IERONIMI PR̄BRI. SUPER NAUM. PROPHETAS.

Iuxta septuaginta interpretes in ordine duodecim
 prophetarum. post ionam naum ponitur: quia uidentur